

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVEGKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kisgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

Ujabb veszély fenyegeti állattenyésztésünket.

Az állatkivitel engedélyezésének módo-
zatai sűrűn változtak és minden változás egy
uj terhet jelentett a gazdára, egy ujabb prés
volt az állatarak lenyomására.

Állattenyésztésünk színvonalát lényegesen
csökkentette már a földreform által teremtett hely-
zet. Igen sok jó tenyészállatot kellett a földreform
miatt vágóhidra dobni. Majd a 10,000 L-es
darabonkénti kiviteli vámilleték, a nagy takarmány
hiány, a husarak állandó maximálása lenyomták
az állatok árát. Ha ilyen intenciókkal kezeli a
kormány az állattenyésztés nemzetgazdasági
szempontból óriási jelentőségű kérdését, akkor
Románia állattenyésztése is a gabonatermelés
sorsára fog jutni, amelyet az állandó maximá-
lások és rekvirálások miatt a gazdaközönség
tetemesen redukálni volt kénytelen.

A mai magas kiviteli vám mellett meg-
esett, hogy az exportőrök a kivitt állatért csak
a vám fuvar stb. költségeknek megfelelő össze-
gért tudták értékesíteni az állatokat és azoknak
egész vételára odaveszett és az exportáló gazda
vagy kereskedő „simán” maradt.

A kormány ugy találja, hogy még nem
ment eléggé tönkre mezőgazdaságunk és állat-
tenyésztésünk, mert ujabb az élőállat kivitel
eltillását vette tervbe, amely terv megvalósulása
katasztrófális veszélyt jelentene a földmivelő
népre.

Ma még nem tudja a parasztság, hogy
mit jelent az élőállat kiviteli tilalom az ő szá-
mára, de majd megtanulja rövidesen és akkor
bedugott fülek és párnázott ajtók mögött is
hallani fogja a kormány az intézkedés visz-
hangjának komoly értelmét.

A földmivelő nép millióinak indekeit alá-

rendeli a kormány egy néhány nagy vállalat-
nak, amelyek busás nyereségeket fognak zsebre
válni a hus feldolgozásán és az olcsó nyers-
bőrön, — a földmivelő nép bőrére! Romániá-
nak nincsen is olyan hus feldolgozó telepe,
amely az ország állatfeleslegének husát feldol-
gozni képes volna és nincs oly kereskedelmi
összeköttetése, amelynek segítségével a husáru
megfelelő értékesítését biztosítani tudná. Nin-
csenek begyakorlott szakértői, nincsenek hűtő-
kocsik stb.

Vannak azonban alacsony állatarak, magas
közterhek, vámilletékek, ármaximálások, van
szárazság, van katasztrófális takarmány inség,
van olajpogácsa kiviteli engedély -egyszóval,
minden-minden kellék meg van ahhoz, hogy
a gazda a saját zsirjában megfűljadon, ha
kényszer áron nem akar megválni termel-
vényeitől.

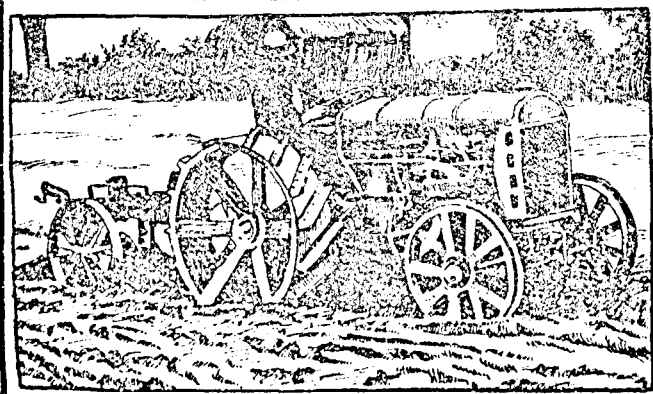
A földmivelő nép jogos sérelmeit me-
morandumba foglalva, ugy az E. G. E. mint
az Erdélyi Szász Gazdasági Egylet is iflakozá-
sát fejezte ki a kormány előtt az élőállat ki-
vitel beállításának terve ellen.

A burgonya átnövése.

Elérkeztünk tehát az őszi betakarítás idő-
pontjához, amikor mindenki felszereli pincéjét
és kamaráját télire való élelemmel. Most látjuk
csak, mit mivelt a nyári szárazság. A hosszan
tartó nyári szárazság már a nyáron éreztette a
hatását. Ezen a címen hirtelen felszöktek a
piaci árak, mindenki emelte az árakat. Most
pedig végérvényesen mutatkozik a nyári szá-
razság árdrágító hatása. De nem mindenütt
volt olyan nagyfokú a szárazság, mint éppen
speciálisan Kolozsvárt. Sokszor megesezt a
nyáron, hogy a környékünkön jó kiadó esők

jártak, mi pedig nem kaptunk belőle egy csep-
pet sem. Így hát nem csoda, hogy a paszuly
karóján elszáradt és alig adta vissza a vető-
magot. a káposzta nagyon drága lett, a borsót
pedig tönkre tette a lisztharmat stb. A nyári
szárazságnak különleges hatása mutatkozik ez
idén a burgonyán, amit a *burgonya átnövésé-
nek* nevezünk növénykörtani műnyelven. A
burgonya kisedésekor tapasztaltuk, hogy sok
gumón apró, fehér vagy vörösös színű, friss
képzésű fiókgumócskák képződtek. Egnéme-
lyik gumón közvetlenül a normálisán kiképző-
dött rendes gumón ül rajta az apró fiókgu-
mócska; másik esetben pedig a gumó szeme,
a rügye hajtott ki, mely ott az anyatövön,
rövidebb vagy hosszabb szárat hajtott, ame-
lyen már apró gumócskák képződtek, ugy,
hogy a gumó valóságban „átnőtt”-nek tűnik.
Mindezek az apró fiókgumócskák persze mind
éretlenek, fejletlenek és nem életre valók. Volt
olyan gumó is, amelynek egyik szeme nem-
csak hogy vízszintesen tovanövő szárat hajtott,
amelyen apró gumócskák keletkeztek, hanem
a teteje kibujt a földből és megzöldült. Lefelé
pedig e száraz apró gyökereket hajtottak. Az
ilyen burgonya tehát egészen ugy viselkedett,
mint a pincében tavasszal kicsirázott burgonya,
csakhogy most még az anyatövel összekötte-
tésben eredeti termőhelyén csirázott a gumó.
Volt olyan gumó is, amely közel a föld felü-
letében keletkezett és részben kiállott a föld-
ből. Az ilyen gumónak a földből kiálló része
megzöldült és a rügyből kinőtt csirák is zöl-
dek voltak.

Tehát azok a csirák, amelyek rendes kö-
rülmények mellett csak jövő tavasszal kinöttek
volna, már ezen a nyáron fejlődtek ki. Ennek
oka pedig a hosszan tartó szárazság után be-
következett esőzésre vezetendő vissza. Az én

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Calea Regele Ferdinand
No. 99. CND Telefon 999. szám.

„Gazdák” Biztosító Intézet
Részv. - Társaság

Székhely: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassó-
ban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-szl-
mártonban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán-
Elfogad tűz, jég élet, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kiháza-
sítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítást egyben részletes tájékoztatót
nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

burgonyám még októberben is haragos zöld volt és az érlelésnek semmi külső jelét nem árulta el. Soha sem láttam még olyan hatalmas szár- és levélképződést, mint ezidén az én burgonyámon. Két méter magas szárat is hajtott egynémely tő oldal elágazott, ágai hüvelyk vastagok voltak és sok levelet viselt és semmi hajlandóságot sem mutatott a megsárgulásra és az elszáradásra, úgy hogy kénytelenek voltunk a zöld szárok alól a gumókat kiszedni, nehogy elkéssünk a kiszedéssel és a burgonya befagyjon, vagy hogy az őszi esőzésben legyünk kénytelenek a gumókat sárosan kiszedni. Feltűnő volt továbbá, hogy a gumók átnövését főleg az egyik fajtán, a *téli rózsán* (Prof. Wohlmann) láttuk tömegesebben. A vele ugyanabban a táblában termelt hópely-fajtán alig volt átnőtt gumó. Szára ugyanolyan hatalmasra nőtt meg mint a téli rózsáé, de gumói rendes kifejlődésűek, szépek és nagyok voltak. A téli rózsából alig volt gumó, amely nem hajtott volna fiókgumócskákat. Ezt a feltűnő jelenséget következőképp magyarázzuk:

A burgonyanövény, miután egyideig erőteljes lombot fejlesztett, a földben lévő hajtásainak csucsát gumóvá fejleszti, amelybe a levelekben készített keményítőt felraktározza. Minél szárazabb a nyár, annál hamarabb érik meg a gumó, midőn sejteinek mérsékelt megnagyobbítása és szaporítása mellett a sejtekben felhalmozódó keményítőszemcséket is megnöveli, a sejtek falait pedig megvastagítja. A sejtfalak ezáltal lassacskán elvesztik nyulási képességüket és nemsokára már csak a rügyek legfiatalabb sejtjei lesznek képesek, hogy táguljanak és megnagyobbodjanak. Ha már most hosszan tartó szárazság után a gumók előre haladott érése után, a gumóba több nedvesség tördül — az utóbb beállott esőzés folytán — akkor a bőségesebben fölvelt víz a sejtek tartalmát annyira megnöveli, hogy erős nyomást gyakorol, feszülés támad a rügyön és a rügy legfiatalabb sejtjei ennek következtében, miután csakis ezek falai még tágulhatnak, megnyulnak a szem megnyulik vagyis kihajt. Így keletkeznek a gumó rügyeiből fiatal oldalágak, vagyis csirák. Ha szárazság után nem állandó esőzés, hanem csak egy-egy átvonuló eső áll be, akkor a gumóból kinőt csira csak rövid marad és a végén fiókgumóvá vastagszik meg. Így

volt ez ezidén. Ha azonban hosszantartó esőzés következik a szárazság után, akkor az állandó víznyomás a gumóban a csirák további növekedését eredményezi, úgy hogy azok a föld fölé is kibujhatnak és új zöld hajtásokká válhatnak. Ez az eset ritkább, de előfordult nálunk egy pár évvel ezelőtt, szintén a téli rózsán.

A burgonyagumó átnövése annyiból hátányos a gazdára nézve, amennyiben a burgonya keményítőjének egyik része kevésbé hasznosítható állapotba jut. A gazda ekkor a rendes nagyobb gumók mellett tetemes mennyiségű és érelen, tehát keményítőben szegény gumócskákat arat. Az egyszer kiképződött gumók azonban nem szegényednek keményítőben a fiókgumók képződése folytán, mert a fiókgumókba lerakódó keményítő nem a kész nagyobb gumóból, hanem a zöld levelek felől vándorol be. Csakis az olyan fiókgumókba vándorol be a keményítő a már meg volt érett nagyobb gumókból, amelyek a már elszáradt burgonyatő gumóin keletkeztek. Vagyis a kész gumók keményítő tartalma akkor csökken a fiókgumók képződése folytán, ha a burgonyatő zöld levele már elszáradt az esőzés beállakor. A gumókba tördülő bőségesebb nedv feszültséget okoz a gumó rügyeiben, amely feszülés a kicsirázásban lesz levezetve. Amint pedig a burgonya csirája a világosságtól elzártan nő, nyomban gumóképzéshez lát, ha ellenben kijut a világosságra, akkor megzöldül és zöld leveleket fakaszt.

Dr. Péter Béla.

Cukorrépaheváltás körüli panaszok

Az 1923. esztendő kedvezőtlen időjárási viszonyai a cukorrépa termesztésnél fokozott mértékben éreztették hatásukat, mert a túlságos száraz időjárás folytán a termésátlagok nagyon alacsonyak maradtak. Ez a körülmény készítette az E. G. E. cukorrépa termelői szakosztályát, hogy szeptember hó 21-re Kolozsvárra, 27-re pedig Marosvásárhelyre értekezletre hívja össze a cukorrépa termelőket. Az öt pontot elfogadott határozati javaslat azonban már elkészült. Nagyon kevés kilátás van már arra, hogy a kormány a cukorárakat szabaddá tegye vagy új ármegállapításnál a termelőket meghallgassa.

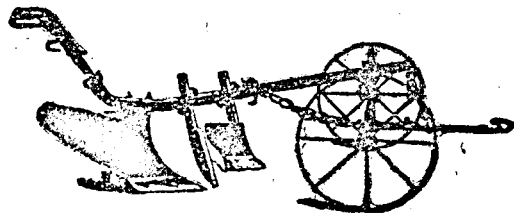
Előbb kellett volna a cukorrépa termelői szakosztálynak kérni és ha kell követelni a cukorrépa termelők meghallgatását. Miért volt a marosvásárhelyi értekezleten csak az ipari ministerium képviselve, nyomatékosan kellett volna a földművelésügyi ministerium képviselét is kérni. A cukoráraknak a termelők meghallgatása nélkül való megállapítása ellen pedig a legerélyesebben kellett volna tiltakozni. A tiltakozás egyöntetű kifejezésére fel kellett volna az összes gazdatársadalmi szervezeteket hívni, hogy egyenként irjanak fel a kormányhoz, hogy az elmúlt gazdasági év mostoha voltára való tekintettel a cukor árának megállapításánál méltányos eljárás kövessék. Egy pár száz memorandum mégis csak megtette volna hatását, különösen ha részletesen lett volna kifejtve a répa termelés ez évi csekély jövedelmezősége és ennek következményeképpen a cukorrépa termelés várható visszafejlődése.

Elismerem helyesnek a kormánynak azt a szociális törekvését, hogy a közszükségleti cikkek árát igyekezik a lehető legalacsonyabb árban megállapítani, de sajnos, ezen ár megállapításai csak addig vannak érvényben, amíg az áru a termelőnél van, amint beszolgáltatta az árut, a közvetítőkereskedelem gondoskodik az ugrásszerű áremelkedésről. Az a kis termelő tehát joggal keseredik el, amikor a cukorrépa beváltási árának megállapításánál 24 leis cukorárat vesznek alapul és ugyanakkor a kereskedőknél a cukor ára 34—36 lei. Lehet, hogy a cukor ára a jövő év elejéig 24 lei lesz, de hogy a jövő év tavaszán megint ugrásszerűen fog emelkedni, azt majdnem bizonyosra vehetjük. Ebből az ugrásszerű áremelkedésből azonban már csak a bankoknak és kereskedőknek lesz hasznuk. A cukorrépa termelőknél tehát már most kell foglalkozni azzal a gondolattal, hogy jövő évre milyen átvételi árra fognak a cukorgyárosokkal megállapodni.

Magyarországon legnagyobbbrészt egy mázsa a buza értékének $\frac{1}{7}$ -ét kötötték ki a cukorrépa q-ért a szállítás idején érvényben lévő buzaár mellett. Az átvételi ár megállapítására vonatkozó tárgyalások még folynak, amennyiben a buza értékének nagyobb hányadát kívánják a termelők, tekintettel arra, hogy a buza ára világparitás alatt maradt. Merülnek fel hangok, amely szerint arany ko-

Ekék

boronák, kukoricamorzsolók, szecs-kavágók, motorkék és motorok,

WOLFNER-FÉLE

Géphajtószipjak

gépenőolajok, szerszámok, tömitések

Gummiáruk

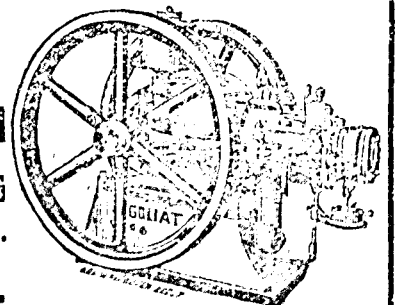
és mindennemű műszaki cikkek

legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géposztályában

HANN és TÁRSA GÉP- ÉS MŰSZARI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-ú. I. r. II.)

Telefonszám: 2-36.

Sürgőnyczim: Hanncomp.

ronát kellene kikötni és pedig körülbelül $2\frac{1}{2}$ arany. koronát, amely megfelelne a békeparitásnak, mert akkor 2.40 K-t kaptak a termelők.

Miután nálunk a buzaár nem alakulhatott ki szabadon, hanem azt a kormány mesterségesen lenyomta — amennyiben a termelők a buza alap mellett foglalnának állást — úgy a buza értékének nagyobb hányadát kellene kivánniok. Ausztriában tudomásom szerint a cukoralapra tértek át a gazdák és pedig 7 kgr. cukrot kapnak, illetve ennek értékét egy mázsa cukorrépaért. Ez nálunk a 24 leis megállapított cukorár mellett 168 leit jelentene 1 q. cukorrépaért. Magyarországon is 1—2 nagyobb termelő cukorértéket kap a gyártól és pedig 1 q. cukorrépaért 5 kgr. cukrot, ez azonban kivételes eset. Csehországban 17 cseh koronát kapnak a termelők 1 q. cukorrépaért, ami megfelel körülbelül 115 leinek. Mindenesetre okulnunk kell a tapasztalatokon és a cukorgyárakkal szemben határozottabban kell érdekeinket megvédeni. A cukorrépa termelési szakosztálynak azonban még idejében ajánlom szives figyelmébe azt a sok panaszt, amelyek a cukorrépa átadásánál állanak elő. Nehogy a termelők a gyárak részéről ismét mostoha és igazságtalan elbánásnak legyenek kitéve, elsősorban az átvételnél kell a gazdák érdekeit megvédeni, amit legkönnyebben akként lehet elérni, ha átvevő körzetenként rögtönítelő bírói szereppel egy-egy tekintélyes gazda felruháztnak, aki ebbeli tisztségét, ha a répa átadása alkalmával a szállító gazda és az átvevő gyár megbízottjai között differenciák támadnának, a helyszínen gyakorolná. Miután ezen megoldási módhoz a cukorgyárak is azt hiszem készségesen sürgősen hozzájárulnának, a szakosztály elnöksége még idejében megszervezheli a rögtönítelő bíróságot. Ezzel módot nyújtanak a cukorgyárak igazgatóinak is, hogy bebizonyíthassák, miszerint különösen a kiscgazdák panaszai nem felelnek meg mindig egészen a valóságnak, illetve erősen túlzottak.

Dr. Drexler Béla.

Árpa és herepolyva takarmányozás.

A nyári száraz időjárás a gazdákat arra kényszeríti, hogy mindennel számotvetve irányítsák a téli takarmányozást.

Az árpapolyvát tudvalevőleg nem szívesen használják takarmányozásra toklásza miatt; tekintettel azonban arra, hogy tápanyag tartalma a polyvák között nem áll utolsó helyen, sőt megelőzi a rozspolyvát, ezért feltétlenül indokolt az etetése. Etetni lehetőleg füllesztve kell, mikor is a toklások megpuhulnak és az elhatalmasodó erjesztő-bakteriumok az esetleg káros bakteriumokat (sugárgomba!) megölik. Lehet óvatosan és állandóan váltva más takarmánnyal, szárazan is etetni, de nem helyes mód — s csak szükségből szabad. Füllesztve etethetjük szarvasmarhával, sertéssel, sőt lóval is.

A herepolyva a legtáplálóbb polyvák egyike. Nyers fehérje tartalma cca 17%; különösen forrázva oderával, répa szelettel vegyesen sz. marha hizlalásra is használható. Az idén szép heretermések voltak mindenfelé; becsüljük meg és tegyük el jól a polyvákat, mert nagy hasznát vehetjük, különösen pedig becsüljük meg sertéstenyésztő gazdák, mert moslékká feldolgozva, répával igen sok szemes eleséget takaríthatnak meg.

„Jégvirág“ (Bifora radians) magvának takarmányozása.

Nyári esők, jégverések után erős szagáról ismeretes ugynevezett „jégvirág“, vagy bűdös burján. (Bifora radians) magvával néhány év óta kísérleteztünk. Különösen darálva, esetleg korpával keverve, mosléknak feldolgozva, fejőstehenek is, minden káros következmény nélkül fogyaszthatják. Juhokkal, vemhes anyákkal is — darálatlanul etettük, semmi káros következményt utána nem tapasztaltunk. Ritka őszi vetésekben igen gyakori és közönséges gyom, ezért trierezés után ne dobjuk el, hanem takarmányoztassuk fel állatainkkal. Leghelyesebb darálva $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ rész korpával vegyítve, vastag moslékká feldolgozva takarmányozásra használni. Keményítő értéke nem ismeretes, nem igen foglalkoznak vele, egyesek állítólag mérgesnek is tartották, pedig ártalmatlan és nyugodtan felhasználható s felhasználva mindenesetre jobban értékesül, mintha eldobjuk.

Sz. F.

Kisebb szakközlemények.

Répalevél eltartása. Németországban egyes gazdák a répa földön kellő számú lobrot állítanak fel s azokra rakják a répaleveleket (leveles cukorrépafejeket) de nem egymagában, hanem kevés szalmával rétegezve, mert máskülönben nagyon összeragadnának a levelek. Itt azután nem képes a répalevél felmelegedni s miután minden oldalról levegő éri, lassankint ki is szárad s tél tolymán bármikor etethető. De ezt az eljárást főleg csak a kisebb répatermesztők gyakorolhatják, míg ellenben a nagy termesztők mindig besavanyítják, vagy újabban mesterségesen szárítják is a répaleveleket. A lobrot illetőleg megemlíjük még, hogy a német gazdák azok legegyszerűbbjét használják a répalevelek eltartására; ez pedig egy 2 m. hosszú meghegyesített végű erős farud, melybe köröskörül 4—5 fafog van erősítve s használatkor egyszerűen a földbe szurják a rudat. Ugyanily lobrokon szokták néha a burgonya szárat is téli időre eltartani, illetve szárítani s így állítólag jobb takarmányt kapnak, minthogyha a burgonyaszárat besavanyítják.

A leveles cukorrépafej és szelet tápértéke. A 7 % szárazanyagot tartalmazó friss cukorrépaszelet 100 kilogrammjá Kellner szerint 0.3 kg. emészthető fehérjét és 5 kg. keményítőértéket tartalmaz, míg ellenben ugyanannyi friss leveles cukorrépafejben 1.4 kg. az-emészthető fehérje s 7.2 kg. a keményítőérték. Utóbbi tehát mind a két tekintetben sokkal értékesebb s nagy fehérje tartalma végeit hasonlíthatatlanul jobb tejtakarmány, mint előbbi. Igaz ugyan, hogy a besavanyítás óriási veszteséget okoz a leveles cukorrépafej fehérje tartalmában, de a keményítő értéket nem apasztja más arányban, mint a szeletét s ezért pl. 1000 q. friss leveles cukorrépafej besavanyítva is több keményítőértéket őriz meg, mint ugyanannyi friss szelet; melyet szintén besavanyítunk. A fehérje azonban annyira szenved a besavanyítás által, hogy e tekintetben megszűnik a két takarmány közötti eltérés, bár a friss állapotban is kevés fehérjét tartalmazó szelet fehérjében nem tehet a besavanyítás nagy kárt.

Cs. I.

A farészek befestése, az épület faszerkezeteinek, ajtajainak és ablakainak festékekkel való bemázolása nemcsak diszre való, hanem a tartósságot annyira előmozdítja, hogy azt sohasem szabad elhagyni, nem is kerül sokba, mert a gazda cselédeivel is elvégeztetheti, csak arra kell ügyelni, hogy a festékek jó és könnyen száradó firnájszot szerezzünk; a szín lehet akármilyen, ez a tartósságra nem határoz, sőt még az istállóban levő vasakat is célszerű a rozsdásodás ellen bemázolni. Ha költség hiányában kénytelenek vagyunk a firnájszos festéket elhagyni, legalább az újabban mindenütt kapható carbolineummal fessük be a farészeket, melynek diófa színe van és a fát tartóssá teszi.

D. K.

A burgonya műtrágyázása. A burgonya igen sok növényi tápláló anyagot fogyaszt, ha tehát nagy terméseket akarunk elérni, úgy sok trágyával is kell a földet ellátni. Az istállótrágyába vetett burgonya azonban könnyen rothad, azért újabb időben nem igen vetik istállótrágyába s ha vetik, akkor is csak kevés istállótrágyát alkalmaznak, de nagyobb mennyiségű szuperfoszfátot, amely renkívül fokozza a burgonya termését s óvja a rothadástól és egyéb burgonya-betegségektől. Ha azonban istállótrágyát régen nem kapott az illető talaj, akkor szuperfoszfát mellett mézsnitrogént is kell adni. Tavasszal, vetőszántás előtt kell a szuperfoszfátot és mézsnitrogént kiszórni, vagy ha nem szántunk, hát beboronálni. Amerikában úgy védik a burgonyát a burgonyarothadástól, hogy fészekbe alkalmazzák a műtrágyát; minden fészekbe egy marék földdel kevert műtrágyát szórnak és csak ezután fedik be a fészket. Ez az eljárás nálunk is mindinkább terjed és nemcsak azért hasznos, mert rendkívül növeli a burgonya termését, hanem főleg azért is, mert megakadályozza a burgonyabetegségek fellépését.

A szőlő műtrágyázása. Szőlőink csekély termésének az az oka, hogy a szőlőket nem trágyázzuk, amely különben némely vidéken nem is csoda, rendkívül sok lévén a szőlő és kevés az állatállomány, tehát a szőlősgazdák nem rendelkeznek elegendő istállótrágyával. Ez az oka azután, hogy a szőlők kat. holdankint csak 8—10 Hl. mustot teremnek, holott jó trágyázás mellett 30—40 Hl.-t is kellene adniok. Ilyen nagy terméseket pedig könnyen el lehetne érni rendszeres műtrágyázás által. Hegyi szőlőkben elegendő, ha minden harmadik-negyedik évben fél istállótrágyát adunk s minden második évben 300 kg. szuperfoszfát műtrágyát és 1 mázsa mézsnitrogént minden évben. Csak egyelőre van szükség ilyen nagy mennyiségre, ismétlődő műtrágyázás esetén később két mázsa is elegendő.

A káli-szuperfoszfátot ősszel alkalmazzuk olyan módon, hogy a szőlőt körül 30 cm. kerületben szórjuk azt el; még jobb, ha ilyen kerületben egy ásonyomnyira leásunk s oda szórjuk a műtrágyát, amelyet különben tavasszal a nyitás alkalmával is alkalmazhatunk. A mézsnitrogént ellenben tavasszal alkalmazzuk. Alkalmazásának legjobb időpontja mindig kapálás előtt van.

A buza, rozs és árpa műtrágyázása. A buzát és rozst minden gazdának műtrágyába kellene vetni, mert ezeknél a növényeknél nagyon termésfokozólag hat. A szuperfoszfát alkalmazására nemcsak a szalma lesz jóval több, de 2—4, esetleg több mázsával lesz nagyobb a szem-termés is; a buza nem dől meg, nem könnyen rozsdásodik és jóval teltebb, szebb lesz a szeme, korábban is beérik.

Buza és rozs alá kat. holdankint 150—300 kg. szuperfoszfátot, illetőleg a rozs alá homoktalajokon 200—300 kg. káli-szuperfoszfátot kell alkalmazni.

Az árpa műtrágyázása. Számtalan kísérlet bizonyítja, hogy az árpa műtrágyázása is

haszonnal jár. Az árpa alá azonban lehetőleg ősszel kell 200—250 kg. szuperfoszfátot kat. holdankint kiszórni, mert így nagyobb lesz az árpa-termése, mintha tavasszal szórónak azt ki. Ha azonban ősszel ezt elmulasztottuk volna tenni, tavasszal is megtehetjük, mert ha ez esetben nem is egészen adja ki terméshatását, kifogja azt adni az árpa után következő növénynél, mert a szuperfoszfát műtrágya nem vész el a földben és ha nagy szárazság miatt netalán nem adná ki azon növénynél hatását, mely alá kiszórtuk, annál bizonyosabban kiadja az utána következő növénynél.

A rétek műtrágyázása. Minálunk a réteket nem szokás trágyázni, de még ápolni sem s ez az oka, hogy csak félakkora terméseket adnak, mint a németországi rétek. A jó gazda réteit ősszel keresztül-kasul erősen megboronálja, hogy ezáltal a mohát kiirtsa s így lehetségessé tegye, hogy a levegő, meg a téli csapadék behatolhasson a réti talajába. Boronálás után pedig kiszór rá kat. holdankint 200 kg. káli szuperfoszfátot, amelyet az őszi esők és a téli nedvesség bemos a talajba s így a következő évek szénatermését rendkívül fokozza. Még inkább fokozhatjuk a termést, ha tavasszal 100 kg. mézsnitrogént is rászórunk a rétre. Ezen eljárás által a rosszul termő rétek termését nemcsak megháromszorozhatjuk, de sokkalta jobb minőségű szénát is kapunk, melyet az állatok szívesen esznek s amelytől nagyon jól fejlődnek és hiznak. Minden ősszel meg kellene boronálnunk réteinket s minden második évben meg kellene trágyáznunk, miként fentebb leírtuk s akkor nyugodtak lehetünk az iránt, hogy kétszerre, háromszor nagyobb terméseket látunk és ennek folytán nagyobb számú állatot jobban táplálhatunk, mint eddig.

Gyümölcsfák műtrágyázása. Gyümölcsfáink általában rosszul teremnek, mert senki sem gondol azok tisztogatására és trágyázására, holott tisztogatással és jó trágyázással jobb, állandóbb és nagyobb terméseket lehet elérni. Trágyázás céljából a fa koronája alatti területet kell felásni és ha van istállótrágyánk, azzal jól meg kell trágyázni, azonkívül 3—4 kg. szuperfoszfátot és 1—2 kg. mézsnitrogént is el kell szórni a felásott területen. Ha istállótrágya nem áll rendelkezésünkre, még jobb káli-szuperfoszfátot elszórni 4—5 kg.-ot minden fa alá, ugy ezt, mint a fentebb említett szuperfoszfátot mindig ősszel. Utóbbi esetben, amikor nincs istállótrágyánk, tavasszal még mézsnitrogént és pedig minden fa alá 1—2 kg.-ot kell elszórni és begereblyézni.

Egyleti élet.

Ültessünk gyümölcsfákat. A háboru kitörése óta kipusztult gyümölcsfák csak elvéve imitt-amott pótolhattak, új gyümölcsösöket pedig alig telepítettek annyira, hogy a faiskolák is redukáltak termelésüket.

Elérkezett az ideje, hogy a hiányok pótlásáról gondoskodjunk és új gyümölcsösök beállításával hasznosítsuk földünket. A gazdaközönség őszi gyümölcsfa szükségletének egyszerűbben és olcsóbban való beszerezhetése céljából ajánljuk a gazdaköri vezetőségek figyelmébe, hogy írják össze a gazdák által megrendelni óhajtott csemetéket és küldjék be azokat egyesületünk titkári hivatalába. A kolozsvári állomásra gravitáló küldeményeket az E. G. E. az ősz folyamán együttesen hozatja el Nagyenyedről az Ambrosi, Fischer és Tsa cégtől Kolozsvárra. Az elosztás és átvétel Kolozsváron fog történni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell: 1. a megrendelő nevét, 2. lakását, 3. a posta- és vasutállomását, 4. a megrendelt csemeték fajtáját

és drb.-számát. A megrendeléssel egyidejűleg a csemeték ára is beküldendő. A félmagas törzszű alma, körte, barack csemeték ára 60 L., dió, szilva 50, cseresznye, meggy 70 L. drb.-ként. A bokorfák ára u. a. Fiala, korona nélküli csemeték ára 10 L.-el olcsóbb, szilvából nincsenek. Diófák ára 75 L. cserjéké 30 stb.

A fenteli árakhoz számítandók a fuvardíjak.

A késedelmes megrendelések őszi szállításaért felelősséget nem vállalunk. Megrendeléseket tavaszi szállításra is elfogadunk.

Kolozsvár, 1923. szeptember hó 30.

Az E. G. E. Szőlészeti, Borászati és Gyümölcsészeti Szakosztálya.

Törvények, rendeletek.

Új nagyközségek és új körjegyzőség. Háromszék megye prefektusa 6008—1923. sz. rendeletével elrendelte, a községi képviselő testületek javaslatára, hogy Bodola és Keresztvár községek nagyközségekké, Dobolló és Márkos községeket, előbbi székhellyel, Bikfalva pedig a bácsateleki szórványokból valamint a Kőkös, Uzon és Márkos községek határán levő házcsoportokkal együtt ujonnan alakított és „Bacel” nevet viselő kisközséggel együtt Bikfalva székhellyel körjegyzőségekké alakuljanak át.

A gabonát vasuton szállító gazdák figyelmébe. Ismételen is közöljük tájékoztatásul, hogy a pénzügyminiszterium ez év szeptember 7-én kelt 117—912. számú rendeletében újból szabályozta az egyszázalékos timbru proportional illeték befizetésének módjait, mely szerint az állomásfőnökök nem engedélyezhetik a gabonaneműeknek vagonba leendő berakását mjndaddig, míg a feladó a következő rendelkezéseknek eleget nem tett: 1. Nyugtával vagy receptivel kell a feladónak igazolni, hogy az ugynevezett egyszázalékos timbru proportional illeték befizettetett. A nyugtán vagy a receptsén feltüntetendő az eladó és a vevő neve, az eladás kelte, valamint az eladási, illetve vételár. Ezen nyugta vagy recepte hiányában a feladó által bemutatandó azon község adóhivatala által kiállított bizonyítvány, ahol az eladás, illetve vétel történt. A bizonyítványon azonban feltüntetendő az eladó és a vevő neve, valamint annak a nyugtának a száma, amellyel az egyszázalékos timbru proportional illetéket befizették.

A papok adója. Bratianu Vintilla a papokat is beszorította az adóprébe, ami nemcsak a papok, de az egyházak és hivek körében is nagy megütközést fog kelteni. Ez az adó is csak a földmivelő népet fogja terhelni, mert a papok csekély fizetéséből aligha fogja futni adóra is, ha nem emelik fizetésüket. Azt mondja a rendelet többek között, hogy:

„A törvény ebben a tekintetben nem enged meg semmiféle könnyítést és a papoknak, mint az ország intellektueljeinek meg kell érteniük, hogy az állam jelen súlyos helyzetében, a többi állampolgárokhoz hasonlóan, jövedelmeik egy részével ők is adózni kötelesek. Sziveskedjék ezért tudomásul venni, hogy a multban élvezett egyetlen kedvezményt sem blztosíthatjuk és ettől a megállapodástól nem térhetünk el.”

Az agrárreform rendjén az egyházi biratokok nagy részét elvették és ezzel megszünt

annak a lehetősége is, hogy a pap földműveléssel keresse meg a kenyerét. Az egyházi főhatóságok nincsenek abban a helyzetben, hogy szegénysorsu szolgálkat anyagilag segíthessék. A nép maga is olyan súlyosan megvan terhelve, hogy a pap, egyház és iskola fenntartásáról csak a legnagyobb erőfeszítéssel gondoskodhatnak. Az államsegély újbóli megállapítása nem reális, mert jóval alatta marad a reális szükségleteknek. Ezt különben maga a kormány is belátta és legutóbb fejemelte az államsegélyt. Így amit egyfk kezével adott, a másikkal elveszi.

Szövetkezés.

A dévai szőlősgazdák gyűlése. Vasárnap tartották a dévai szőlősgazdák gyűlésüket, Ardelean Dénes elnökle alatt. A gyűlésen 50 szőlősgazda vett részt. A szüretelés megkezdésének időpontját okt. hó 1-ben állapították meg. A szüretelési időpont megállapítása után több indítvány hangzott el az irányban, hogy a jövőre vonatkozólag a szőlősgazdák válaszsának saját kebelükből egy megbízottat, aki a szőlőtermeléshez, illetve műveléshez szükséges anyagok (rézgalic, raffia stb.) beszerzéséről minden évben még idejekorán gondoskadjon, úgy, hogy ezek beszerzési lehetősége ne hátráltassa a gazdákat a szőlők megművelésében. A gyűlés egyhangulag Igna Antal helyettes városgazdát választotta meg, aki a megbízatást el is vállalta. Indítványozták továbbá, hogy más városok szőlősgazdáinak példáját követve, alakítsák meg a dévai szőlősgazdák egyesületét. A gyűlés az indítványt magáévá tette.

A Kisküküllő megyei Gazdasági Egylet választmánya f. évi szeptember 29-én Gyárfás Elemér elnökle alatt Dicsőszentmártonban ülést tartott, melyen a választmányi tagokon kívül részt vettek a gazdakörök elnökei is. Az ülésen több adminisztratív jellegű tárgyon kívül nagyfontosságú kérdést képezett a gazdakörök újjá szervezése, a gazdaköri élet felélesztése. E végből a választmány felkérte Székely Albert titkárt és Kovácsy Jenő főtitkárt, hogy a régi meglévő gazdakörök működését indítsák be. Örömmel vette tudomásul a választmány Mikefalva és Szászcsovás község gazdaköreinek meghívását a szept. 30-án tartandó újjá szervező gyűlésre.

Vegyes közlemények.

A kolozsmegyeli állatdíjazás. A kolozsmegyeli Állattenyésztő Bizottság kezdeményezése alapján folyó hó október 6-án folyt le a Kolozsmegye őszi állatkiállítás, amely összehasonlítva a mult évi hasonló jellegű kiállítással ugy a felhajtott állatok mennyisége, mint azok minősége szempontjából igen sikerültnek mondható. Bár a felhajtott állatok száma arányosan meglehetősen nagy volt, ennek dacára természetesen az állatok minőségéből az egész megye köztenyésztésére következtetést vonni nem lehet. A szarvasmarhák osztályában a piros-tarkák voltak ugy számbelileg, mint minőségileg a legjobban képviselve. Ennek természetes oka, hogy Kolozsvár közvellenőbb vidéke, amely a kiállításra a legkönnyebben felhajtható, tulajdonomán piros-tarkát tenyészt; ezzel szemben a szürke szarvasmarha fajta ugy szám és minőségileg gyengébb volt, hiányzott a mezőszéki falvak legnagyobb része, amelyek talán a nagy távolság miatt nem hajtották föl állataikat. Ennek

következtében az általános benyomás a szarvasmarhák csoportjánál az, hogy a szürke marha minőségileg a piros tarkának mögötte maradt, ami különösen a felhajtott apaállatok kvalitásából tűnhetett ki. Köztenyésztésünk irányítóinak a felhajtott szürke bikák minősége újabb figyelmet kell legyen arra, hogy az apaállatok, különösen a községi apaállatok kérdésének a legnagyobb figyelmet szentelje. A csoportos kiállítások közül a szarvasmarhánál a kolozsvári Gazdasági Akadémia, Barcsai uradalom Gyalu, Gaal Péter, Gallus Viktor tüntek ki. A lovak csoportjánál a nagyobb tenyésztők teljesen hiányoztak s így a felhajtott anyag a lehető legvegyesebb képet mutatta. Hiányoztak a megye keleti részének szász községei, ahol a népies lötenyésztés a legfejlettebb. A juhok és sertések csoportja kisebb számu állattal, minőség szempontjából kielégítő volt. A kiállítás rendezése Tofan Pável megyei főállatorvos érdeme, akinek az egész megye állatorvosi kara segítségével volt.

Hat kiló cukorért egy métermázsa cukorrépa. A magyar cukorrépatermelők szövetsége elhatározta, hogy a beválási ár tekintetében a fiksárak megállapításától eltér. A cukorrépa métermázsankénti árát hat kilógram adómentes cukor árában jelölték meg. A cukorgyárosokkal a tárgyalásokat ilyen értelemben kezdik meg. Mennyivel szerényebb igényűek vagyunk mi romániai földművelők, akik négy és fél kiló cukor árát igényeljük csupán, ami kb. 120—125 L-nek felel meg és még ezt is sokalja a kormány.

A cukorrépa munkások szerződéséről. Számos panasz érkezett az idén a cukorrépa termelőktől egyesületünkhöz a répa-munkások ellen. A panaszok egyrészt a rendellen időben, a kikötéstől eltérő számban stb. való megjelenésről, másrészt pedig a munkáltatási általány összeg időközi telemeléséről stb. szólanak. Tekintettel arra, hogy pld. az idén is nagy szárazság volt, a megfelelő beválási árak elérhetőségéért minden évben nagy küzdelmük van a gazdáknak a gyárakkal, sőt az idén a cukorárak maximálása miatti a kormánnyal is. Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakszövetsége felhívta tagjait, hogy addig ne kössenek szerződést a munkásokkal, míg annak feltételeit előzetesen meg nem vitatják egy közelebbi időpontra összehívandó értekezleten.

Megalakult a szeszgyárosok szeszértékesítő részvénytársasága. A héten folyt le a romániai szeszgyárosok nagyváradi kongresszusa, amelyen elhatározták, hogy megalakítják a Romániai Szeszértékesítő Részvénytársaságot, amely egységes elvek szerint közös terv útján fog gondoskodni a romániai szeszgyárak termékeinek elhelyezéséről. Elnöknek Szana Zsigmond Temesvár, báró Neumann Arad és Tischler Mórt Kolozsvár választották meg. A részvénytársaság központja Arad lesz. — Al-elnökökké: dr. Hirschet Kolozsvár, dr. Czell Kálmánt Brassó és a mezőgazdasági szeszgyárak képviselőiben Solyom Károlyt és Wertheimer Miksát választották meg. A részvénytársaság jogtanácsosa dr. Kiss Mór nyugalmazott egyetemi tanár lett. Vezérigazgató pedig dr. Erdős Zsigmond a nagyváradi Léderer és Kálmán cég igazgatója lett.

A sepsiszentgyörgyi állami erdőigazgatóság eltávozik. Csikszeredába és Sepsiszentgyörgyön csak erdőgondnokság lesz. Az erdőigazgatóság áthelyezése az új erdőörvény alapján történik.

A déval bortermelők a vármegye alispánjához azon kéréssel fordultak, hogy a városi tanács által a mustra és italokra kivetett illetékek töröltsenek, mivel az ezekre kivetett állami adók amugy is annyira terhesek, hogy nincsenek arányban az évenként folyton fokozódó termelési költségek nagyságával és a bornak forgalmi alacsony árával szemben. A subprefectus a bortermelők kérését kedvezően fogadta és megígérte, hogy mindaddig, amíg

e kérdésben az illetékes miniszterium dönteni nem fog, a termelési nyilvántartás további vezetése mellett a város által kivetett újabb illetékek befizetését fel fogja függeszteni.

Rekvirálnak a csendőrök. Feketelak községében a nyár folyamán a csendőrök gypajut rekvirált egész adószertű rendszerrel. Minden 10 juh után egy kiló gypajut követeltek a gazdáktól, kiknek csak nagy utánjárásai és a kékesi főszolgabíró erélyes beavatkozásával sikerült magukat ez új dézma alól mentesíteni. Most ugyancsak Feketelakon és vidékén búzát rekvirál a csendőrség vétként (30 lit.) 40 lej árban, mikor annak piaci ára 140 lej. A baccai csendőrség zab-adót rótt ki minden gazdára, melyet kilónként 2 lejjel fizet (piaci ár 3.2 lej). Talán ideje lenne már véget vetni a csendőrség hasonló önkénykedéseinek.

Egy pár adat buzatermelésünk csökkenéséről. Szatmármegyei tudósítónk jelenti, hogy a szatmármegyei Hirip község határában 1660 katasztrális hold cserélt gazdát és míg 1920-ban és 1921-ben 900 holdnyi terület volt búzával bevetve, addig az idén csak 300 hold volt a búzatermés. Királydarócon 1391 holdat osztottak föl és az őszi vetés az előző évekhez képest ezer holddal csökkent. Batizon 540 holdról 16-ra esett a búzával bevetett terület, Avasujvárosban 736-ról 389-re, Lázáron 893-ról 384-re sülyedt a búzával bevetett föld holdokban. Van olyan falu, ahol 600 hold szántóföld cserélt gazdát és az új tulajdonosok ebből 500-at vetellenül hagytak. Az oka: a maximálisok és rekvirálások.

Magyarországon a nemesített vetőmagvak használata és rendszeres termelése egyre terjed. A nemesített magvak révén mértékadó helyen biztosra veszik, hogy nemcsak a gabonánál, hanem a takarmányféléknél is rövidesen 25 százalékos termésmegelőlet sikerül elérni. A takarmányhiány csökkentésével az állattenyésztési biztosabb alapokra lehet helyezni. A földművelési miniszterium a földbirtok-reformmal kapcsolatban a felaprózott birtokokon kötelezővé akarja tenni a nemesített vetőmagvak használatát.

Hogyan óvhatjuk meg sertés állományunkat a vész ellen? Meg van állapítva, hogy keiló ovinfékciók mellett a sertés nem kapja meg a betegséget. Ezekhez az ovinfékciókhoz tartozik elsősorban a Kwzida-féle sertéstáppal való etetés, mely a sertések ellenálló képességét annyira növeli, hogy a megbetegedés nem következhetik be. Kapható minden gyógyszeriarban és drogueriában. Vételnél ügyeljünk a Kwzida névre, mert enélkül értéktelen hamisítvány. 3479.

PIAC.

Országos vásárok.

Október hó 15-én. Petrozsény, Szászpeles, Szászrégen, Szinerváralja, Temesbutyín, Ujfalu, Zichyfalva, Halmágy, Kiszetó, Csatád, Ujpécs, Obesenyó, Brassó, Nagybánya, Dicsőszentmárton, Érendrét, Pankota. — 16-án: Kőrösfeketető, Nagycsanád, Csikkarcfalva, Erked, Feketető, Halmágy, Nagyenyed. — 17-én. Sarmaság. — 18-án. Szék, Szilágycseh, Ujarad. — 19-én. Mária-Radna Tasnád. — 20-án. Kissink, Alsószolcsva, Brulya, Várhely. — 21-én. Lugoe, Bonchida, Gyéres, Módis.

Ujbor árak Erdélyben. Legutóbb közöltük, hogy nincsenek még kialakulóban sem a mustárak. Egyedül Szatmáron határozták el, hogy 5 L alól nem adják literét a mustnak. Nagyenyed vidékén a must 16 klosterneburgi fokig 6 L, 16—20 fokig 7.50 L, ezenfelül fokónként 50 banival drágább. A szüretet már sok helyen megkezdték. Kereslet sehol sincsen.

Uj maximális árak Nagyváradon. Barnaliszt 5.50, főzöliszt 8.50, nullás 9.50 abmalom kg.-ként. Viszontelárusítóknál kenyérliszt 5.75, főző 8.75, nullás 9.75 lej. Barna kenyér 5.50, másodosztályu fehér kenyér 9,

elsodosztályu 10 lei kilónként. Rozskenyér 5.50. Egy liter tehéntej 5 lej, házhoz szállítva 5.50. Marhahus 18 lej, borju 24, sertés I. 38, sertés II. 36, háj vagy zsír 68, juhhus 12 lei kilónként.

A maximális árak Déván. Barna liszt kg.: 6.75, barna kenyér kg.: 6, marhahus 18 lej, marhahus a piacon: 17 lej, szopó borju: 20 lej, berbécshus: 16 lej, sertéshus: 38 lej, zsírnak való szalonna: 60 lej, háj: 64 lej, olvasztott zsír: 80 lej, füstölt szalonna: 66 lej.

Heremagarak iránt érdeklődnek gazdátársaink több oldalról. Mint értesülünk, a gazdák 100 kg.-ként 4000—5000 L-t kérnek a heremagért minőség szerint. Amerikában, mint értesülünk, 22 dollár 100 kg.-ként a heremag, amely ár kb. megfelel a fenieknek.

Szerkesztői üzenetek.

V. Gy. tanító. Borsá. Az Erdélyi Gazda múlt számában is benne voltak és a malban is benne vannak a csemete árak az Egyeteli Élet rovatban. A megrendelt csemeték vagy Kolozsvárt veendőket át, vagy kívánatra a választott állomásra küldetjük.

HIRDETÉSEK.

Dicsőszentmártoni „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. év október 28-án d. u. 3 órakor az iskolában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy a közgyűlés 1923. évi november hó 4-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Igazgatóság kiegészítése. 2. Netaláni indítványok. — Kelt Dicsőszentmárton, 1923. szept. 25.

Az igazgatóság.

Bözöd és Vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi október hó 21-én délután 3 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy a közgyűlés 1923. évi október hó 28-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Igazgatóság választása. 2. Határozat a szövetkezet sorsa felett. 3. Netaláni indítványok. Kelt Bözöd, 1923. szept. 30.

Az igazgatóság.

Élesdi fogy. és ért. szövetkezet 1923. évi november 4-én d. u. 4 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy a közgyűlés 1923. évi november hó 11-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérlegmegállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év dec. 31-én a tagok száma 320, üzletrészeinek száma pedig 1121 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt Élesd, 1923. szeptember hó 25-én.

Az igazgatóság.

Révi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi nov. hó 11-én d. e. 11 órakor a község házában rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy a közgyűlés 1923. november hó 18-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend:

rend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. évi dec. 31-én a tagok száma 283, üzletrészeinek száma pedig 2290 volt. Az év folyamán kilépett 11 tag 60 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolhelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Rév, 1923. évi okt. hó 5-én. *Az igazgatóság.*

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lel. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számítatnak, — Legkisebb apróhirdetés díja 10 lel. Állást keresők részére 20 szolg 10 lel.

Földmives iskolát végzett, nagy gyakorlattal bíró, nőtlen fiatalember. Szőlőművelésben jártas. Hosszabb ideje önállóan vezet gazdaságot, állást változtatna 1924 jan. 1-re. Megkereséseket „Agrárreform” miatt jelgére a kiadóba kérek. 3580

Eladó 312 holdas birtok a Mezőségben. Cim megtekinthető az E. G. E. titkári hivatalában. 3579

Makkot keresek 450 drb. süldő részére. Cim a kiadóban. 110

A Banca Centrala Gabonaosztálya
Cluj, Str. Regina Mária No. 1. szám.
Legmagasabb napi árban vásárol
Lóheremagot,
Lucernamagot.
Kérünk mintázott árajánlatot.

3572

FIGYELEM GAZDAK!

A műtrágya alkalmazása által a legnagyobb hozam érhető el. Kérjen legolcsóbb ajánlatokat 40%-os Kalisó, Superfoszfát, Kálinitogénből az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület raktárhelyéről. Nagyszeben, Sporergerasse 2. Táviratcim: Verkaufhalle Sibiu. :: Telefon szám 200

Allandó raktárak:
Brassó, Weisz Mihály-utca 17.
Medgyes, Laktanya-tér 15.
Segesvár, Bajor-utca 47.

3578

Ez évben rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg az

ERDÉLYI GAZDÁK ZSEBNAPTÁRA az 1924 évre.

Magyar gazda mást nem is vehet, mint az

Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát

A naptár ára 24 L. A naptár megjelenése előtt való előfizetés esetén 20 L. 10 példánynál nagyobb számban való megrendelés esetén 15 L. drb.-ként.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát”

a gazdák körében!

Lucerna
és
Vöröshere magot
minden mennyiségben vásárol
Gazdasági Egylet
Aradon.

3576

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alapőkeje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

033

„SĂMĂNTA”

vetőmagnemesítő részv.-társ. vetőmagnemesítő telepe
Öscsanád (Bánát) Torontál megye.

Ajánlja következő nemesített vetőmagvait:

Különböző
typusu nemesített bánáti
és tiszavidéki buzát,
Tavaszi zabot,
Répa, takarmány és mák
vetőmagvait.

3571

Előjegyzéseket elfogad
az E. G. E. titkári hivatala
valamint
a „Sămănta” r.-társ.
Öscsanádi vetőmag-
nemesítő részv.-társaság
értékesítő osztálya.